

رییس قوه‌قضاییه:

اعدام‌های مخفیانه در ایران نداریم

گروه سیاسی: آیت‌الله آملی‌لاریجانی به ادعاهای مطرح شده در قطعنامه صادر شده علیه کشورمان درباره حقوق بشر پاسخ داد و با بیان اینکه اعدام‌های مخفیانه در ایران نداریم، اظهار داشت: شاید در سال یک اعدام امنیتی هم نداشته باشیم. به گزارش ایسنا، رییس قوه‌قضاییه..

• صفحه ۳

پنجشنبه ۱ دی ۱۳۹۰ ۲۶ محرم ۱۴۳۳ ۲۲ دسامبر ۲۰۱۱ سال نهم

ضمیمه آخر هفته

شیوه‌های مدرن و عجیب پس انداز ایرانیان
صف سکه برای روز مبادا
 با گفتار و آثاری از: فرشاد مومنی
 فاطمه مقیمی، گلناز قدرتی
آقای «فی»
 پاسداشت مقام هنری حسن کسایی
 با آثار و گفتاری از: هوشنگ ابتهاج، عبد‌الوهاب شهیدی
 محمدرضا لطفی، حسین علیزاده
 احمد مسجدجامعی، حسن ناهید
 منصور نریمان، نادر گلچین
 صدیق تعریف، سیدحسام‌الدین سراج

حرف اول

نظامیان بی‌تقاب

حجت‌الله جودکی*

فهمی هویدی، نویسنده و روزنامه‌نگار مصری در تبیین انقلاب جاری در کشورهای عربی گفته بود: «مردم در این کشورها می‌دانند که چه نمی‌خواهند، اما نمی‌دانند که چه می‌خواهند.» این تعبیر واقع‌بینانه و زیباست. مردم با دیکتاتوری، انباشت ثروت و قدرت در دست گروهی خاص مخالف بودند و به همین دلیل به مبارزه دست زدند. با کنار رفتن حسنی مبارک و اعلام بی‌طرفی از سوی نظامیان، شور و شوق پیروزی همه مردم مصر را غافلگیر کرد. در عوض نظامیان که ادامه قدرت مبارک در مصر به حساب می‌آیند از همان ابتدا واقف بودند که چه می‌خواهند، از این‌رو آنان با حلیه‌هایی که در انبان خود داشتند، به بازی با ملت پرداختند. از سوی دیگر، گروه‌هایی که در انقلاب مردم نقش نداشتند نیز به کمک پول کشورهای عربستان، قطر و امارات و حمایت مادی و معنوی ایشان به صحنه آمدند و به سهم‌خواهی پرداختند و سرانجام به اهداف خود رسیدند. با کنار رفتن مبارک، مردم کم‌کم خواسته‌های خود را مطرح کردند و روزبه‌روز نیز خواسته‌ها منسجم‌تر شد. جوانان انقلابی میدان تحریر که از ابتدا ستون اصلی انقلاب بودند، مطالبات مردم را به گوش نظامیان رساندند. نظامیان که بر اوضاع و احوال واقف بودند صدها نفر از جوانان انقلابی را دستگیر و به اتهام‌های واهی در دادگاه‌های نظامی به حبس‌های طولانی مدت محکوم کردند. نظامیان به کمک گروه‌های تندرو سلفی و عناصر رژیم سابق زمینه نمانی در جامعه را فراهم کردند تا مردم خواستار امنیت شده و ایشان به عنوان منجی، صحنه‌گردان معرکه شوند. از این‌رو این اتحاد نامیوم در نخستین قدم، اقدام به درگیری با اقباط مصری کرد و چند بار این درگیری در مصر تکرار شد. از طرف دیگر نظامیان بازی با گروه‌های سابقه‌دار سیاسی مثل اخوان‌المسلمین را شروع کردند و از سیاست تطمیع بهره بردند و اخوان نیز متأسفانه در برخی اوقات آنان را همراهی کرد.

ادامه در صفحه ۶

جلسه ویژه «بهارستان» تحت تاثیر «فردوسی» برگزار شد

نشست غیرعلنی زیر سایه دلار و طلا

- شماری از نمایندگان در اعتراض به «کلی‌گویی» سخنرانان دولتی صحن را ترک کردند
- وزیر خارجه و دبیر شورای عالی امنیت ملی به جلسه مجلس نیامدند

گروه سیاسی، سروش فرهادیان: میدان فردوسی جای مهمی است. نه چون میدان است؛ نه به دلیل نام شاعریند آوازه ایران‌زمین. سایش‌ها هم خیلی سنگین است. اگر نبود تا مجلس شورای اسلامی در بهارستان کشیده نمی‌شد. سایه‌ای از یک تا صده سایه‌ای از جنس کاغذهای تا خورده و تا نخورده، فردوسی‌نشینان هم مهم هستند. نه از این جهت که تکنولوژی خاصی تولید می‌کنند یا راهکارهایی برای گره‌گشایی از کار خلق خدا ارایه می‌دهند؛ بلکه اگر مهم نبودند پایشان تا جلسه‌های محرمانه کشیده نمی‌شد. «ارض» فردوسی مهم است چون «رز» مهم است. دلار همان فروردین ماه هم که در پله ۱۰۰۰ تومانی نشست، مهم بود چه برسد به حالا که دست بر گردن ۱۶۰۰ تومان انداخته و عکس یادگاری می‌گیرد. قیمت ارز بیش از آنکه برای مسافران بلاد فرنگ و خارجه اهمیت داشته باشد، برای همین مردمی که برای رفتن تا شاه‌عبدالعظیم و مشهد هم با مشکل مواجه‌اند، اهمیت دارد.

مقایسه ارزش ریال با ارزش واحد پولی کشورهای آسیایی هر افغانی ۲۹۰ریال، هر ۱۰۰۰دینار عراق ۱۳۵۰۰ریال

۵۰۰ریال به دست متقاضیان می‌رسد که صرافان این ارز را از دارندگانش ۱۲هزار ریال می‌خرند. در میان همسایگان ایران، ارزش واحد پولی جمهوری آذربایجان حرفه‌ایی برای گفتن دارد. هر منات جمهوری آذربایجان، در بازار ارزفروشان تهران ۱۸هزار ریال به فروش می‌رسد. این ارز از سوی صرافان ۱۶هزار و ۵۰۰ریال از دارندگانش خریداری می‌شود. هر لیر ترکیه دیگر همسایه ایران نیز در مقابل ۸۱۰۰ریال، مبالغه می‌شود و ۶۰۰ریال نرخ خرید این ارز از سوی صرافان است

و این در حالی است که کمی دورتر از مرزهای ایران، هر روپیه هند نیز در مقابل ۲۲۰۰ریال دست به دست می‌شود. دیروز در چهارراه استانبول، هر بات تایلند، ۵۰۰ریال ارزش داشت و هر بریتکیت ملازی نیز در مقابل ۴۷۵۰ریال معامله و ۴۴۵۰ریال برای خرید از دارندگانش قیمت‌گذاری شد.

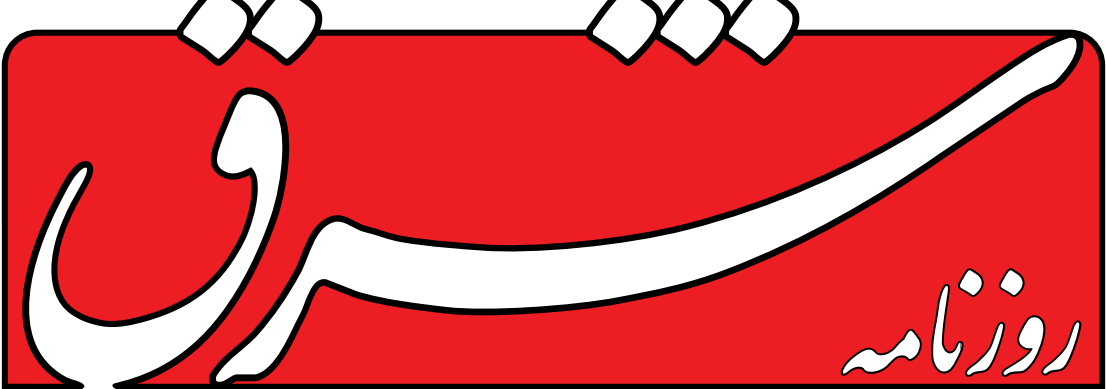
در این روزها که همه جا حرف از کاهش ارزش ریال در مقابل سایر ارزهای معتبر است و ارزش ریال به پایین‌ترین سطح در مقابل دلار و یورو رسیده مشتریان ریال عربستان برای خرید این ارز باید ۲۷۰۰ریال بپردازند و هر لیره سوریه نیز ۲۷۰۰ریال ارزش دارد. هر یوان چین نیز در برابر ۳۳۰۰ریال ایران ارزش دارد. این در حالی است که هر دینار کویت در برابر ۴۵هزار ریال ایران معامله می‌شود. در این میان شاید بتوان ارزش درام ارمنستان را در میان کشورهای همسایه ایران، نزدیک‌ترین ارزش پولی به ریال ایران دانست. درام این روزها در مقابل ۴۰ریال ایران مبادله می‌شود که البته باز هم ارزش بیشتری نسبت به واحد پولی کشور دارد.

سفارت ایران در دمشق: سریعاً ربوده‌شدگان را آزاد کنید تایید ربایش پنج ایرانی در سوریه

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق تلفنی آگهی می‌پذیرد.

۸۸۶۵۸۵۷۵-۸۸۵۲۴۹۷۴-۸۸۷۵۲۴۹۳-۸۸۷۵۲۱۵۹

یادداشتی از محمدعلی اسلامی‌ندوشن

وداع با کتاب وداعی به شیرینی وصال

برای من و همسرم روز ۲۵ آذر ۱۳۹۰، روز خاطره‌انگیزی بود، زیرا در آن روز، کتابخانه شخصی خود را به توس، به سوی آرامگاه فردوسی روانه کردیم. نیاز ناقابلی به پیشگاه سخن‌سرای بزرگ که بیش از هر کس بر گردن این کشور و حیات ملی ما حق دارد، این کتاب‌ها که طی سال‌ها..

• صفحه آخر

شماره پیاپی ۱۴۲۲ شماره ۴۹۹ دوره جدید ۱۲ صفحه+۲۲ صفحه ضمیمه ۱۰۰۰ تومان

سر مقاله

مصایب تنفس در هوای تهران

اسماعیل کهرم*

راه دور نرویم خود من مشکل ریه پیدا کردم و آخر سر همین چند ماه پیش مجبور به جراحی شدم. نه در عمرم لب به سیگار زده‌ام که حالا فکر کنید دود و دخانیات مسبب این مشکل من بوده و نه مساله دیگری مطرح بود. مساله فقط و فقط آلودگی هوا بود که ریه‌های ما را سوزانده است. این در حالی است که من که بیشتر وقتم را در طبیعت می‌گذرانم، چنین مشکلی پیدا کرده‌ام؛ بیچاره کسانی که تمام روزهای خود را در تهران می‌گذرانند. خدا می‌داند چه بلایی سر ریه‌هایشان آمده است. در بیمارستانی که عمل جراحی ریه را انجام دادم، پزشکان می‌گفتند مراجعات برای درمان و جراحی ریه به قدری زیاد شده که خود ما هم می‌ترسیم. حق هم دارند. هوای تهران مثل قاتل معلق می‌ماند که هر روز ده‌ها نفر را به کام مرگ می‌کشاند و مقصر هم خودروسازان هستند که همیشه گفته‌ام بزرگ‌ترین خیانت را به مردم کردند.

ادامه در صفحه ۱۱

ایران و امارات؛ از نمایی دیگر پدرام سلطانی*

وقتی نوسانات شدید نرخ ارز و کاهش سریع ارزش پول ملی در کشوری اتفاق می‌افتد، نخستین معنای آن ناتوانی بانک مرکزی آن کشور در انجام مأموریت خود یعنی حفظ ارزش پول ملی است. این اتفاق قاعدتا باید زمانی رخ دهد که ذخایر ارزی بانک مرکزی از وضعیت نامطلوبی برخوردار باشد و کفاف تأمین تقاضای بازار را ندهد. اگرچه به دلیل قیمت‌های بالای نفت و افزایش درآمدهای ناشی از صادرات غیرنفتی کشور ذخایر ارزی کشور را باید در اندازه‌های مطلوب دانست، اما اظهار نظر رییس کل محترم بانک مرکزی مبنی بر اینکه درآمدهای حاصل از فروش نفت را در کشورهای دیگر سپرده‌گذاری کرده‌ایم و پایه تأمین ارز برای واردات خود قرار داده‌ایم بیانگر این است که مصرف ارزهای حاصل از صادرات نفت محدود به تبادل تجاری با کشورهای خریدار نفت شده است. در چنین شرایطی که ابزار مداخله بانک مرکزی در بازار ارز خارج از دسترس این بانک است، دیگر اتکای به ذخایر ارزی برای ثبات بخشیدن به پول ملی عملی نیست. اتفاقی که درخصوص روابط تجاری ایران با امارات افتاد، نشان داد که نرخ ارز چقدر به تصمیمات غیرارزی سیاستمداران بستگی دارد. تلخ تلخ این اتفاق این است که اگر با تدبیر و برنامه‌ریزی هنوز نتوانسته‌ایم به آزادسازی اقتصاد کشور بپردازیم با فشارهای ناشی از تحریم، به این امر تن در داده‌ایم و مانند کشورهایی که نرخ ارزششان تابعی از عرضه و تقاضا و رخدادهای مختلف اقتصادی و سیاسی اثرگذار است ما هم ارز را به دستگران بازار سپرده‌ایم. اما واقعیت گریزناپذیر حکایت از آن دارد که تحریم‌گران خارجی بسیار جدی فشارهای خود را متوجه شرکای اصلی تجاری ما کرده‌اند. ایران شریک اول تجاری امارات است و دست کشیدن از منافع تجارت با ایران برای امارات بسیار گران تمام می‌شود. سیاست‌های تجاری دو کفه هرزبه و فاده دارد و اگر امارات را به واقعیت نرسیم دهیم باشد که فعالیت تجاری با ایران را محدود کند. حتما تحریم‌گران خارجی در توجیه‌فوائد مزاد بر هزینه‌های این تصمیم به دولت امارات موفق‌تر از ما عمل کرده‌اند. منافع ملی دول شیخ‌نشین خلیج‌فارس در جریان ۳۰ سال گذشته مدار از منافع ملی ایران فاصله گرفته و تنها منافع مشترک کم‌بازری که باقیمانده ثبات امنیتی منطقه خلیج‌فارس است. اگرچه چنین ثبات امنیتی به مراتب پایین‌تری دیگر شیخ‌نشین‌های خلیج‌فارس از تجارت کالا و گردشگر با ایران بهره می‌گیرند اما منافع اقتصادی استراتژیک این کشورها در سایه آزادی اقتصادی ایران تقویت می‌شود. بنابراین با کارت‌های اقتصادی با کشورهای خلیج‌فارس بازی کردن منجر به رد ما نخواهد شد. تحریم‌گران با وانگشتی که بازار ارز به توقف ثبت سفارش برای واردات کالا از دویی نشان داد مطمئناً در تلاش خود برای قطع کامل روابط تجاری ما با امارات از هیچ تلاشی فروگذار نخواهند کرد. اما ما باید با درک حرفه‌ای‌تری از حساسیت هر گونه تصمیم‌گیری در شرایط موجود گل به خودی نزنیم. این روزها اندیشه بیشتر لازم است و سخن کمتر، هرچه برخی مسوولان بیشتر سخن بگویند ناهماهنگی‌ها و بداهه‌گویی‌ها بیشتر عیان می‌شوند و هرچه کمتر اندیشه می‌کنند تصمیمات خلق‌الساعه رو به فزونی می‌گذارند.

*نایب‌رییس اتاق بازرگانی ایران

عکس: محمد کاظم‌پور

انتخاب ریاست هیات امنای دانشگاه آزاد

هاشمی رییس ماند

گزینه‌های پیشنهادی در ابتدا برنامه‌ها و سوابق خود را به هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی اعلام کنند و در جلسات بعدی نسبت به شرایط آنها اعمال نظر شود. او تأکید کرد که عبدالله جاسبی جزو جدی‌ترین گزینه‌های ریاست این دانشگاه است.

واکنش هاشمی به متهم‌سازی وی و خانواده‌اش
 از سوی دیگر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در دیدار با اعضای انجمن علمی تخصصی علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم در پاسخ به سوالاتی درباره انتخابات آینده مجلس شورای اسلامی و شرایط و کیفیت حضور فعالان سیاسی در این عرصه، حضور طیف‌های گوناگون در تعیین سرنوشت خود را بیمه‌کننده و موجب نشاط سیاسی جامعه خواند و با اشاره به لزوم برگزاری انتخاباتی آزاد،

شفاف و به دور از جناح‌بازی، تأکید کرد: اگر همه افراد و گروه‌هایی که صلاحیت قانونی شرکت در انتخابات را دارند، وارد عرصه شده و رقابتی برابر و عادلانه را دنبال کنند و همه دلسوزان نظام در حد توان کمک کنند، مجلسی توانمند، مردمی و مستقل شکل می‌گیرد که بهترین وسیله مقاومت در مقابل تهدیدها خواهد بود. رییس مجمع تشخیص مصلحت‌نظام درباره همه‌ها و بدخلاقی‌های اخیر نسبت به ایشان و لزوم پاسخگویی به اتهام‌های مطرح شده، با بیان اینکه تهمت‌ها و دروغ‌های اخیر موارد جدیدی نیست، تصریح کرد: اگر واقعا سسوال یا شبهه‌ای وجود داشته، بنده و خانواده‌ام به کرات پاسخ تهمت‌ها و شبهات را داده‌ایم، ولی عده‌ای دنبال واقعیت نیستند و با قصد و غرض سوء هر روز به شکلی جدید به دروغ‌ها و تهمت‌های خود ادامه می‌دهند و در واقع خواب نیستند که بیدار شوند، بلکه خود را به خواب زده‌اند. به هر حال در حال حاضر بنا ندارم به دروغ‌ها و بدخلاقی‌ها پاسخ دهم، چراکه اعتقاد دارم در شرایطی که تیرهای زهرآگین تهدید و تحریم از سوی دشمنان به سمت کشور و مردم نشانه رفته، نباید به درگیری‌ها و اختلافات افزود. آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی با اظهار تأسف از گسترش بدخلاقی سیاسی و رسانه‌ای به‌ویژه توسط کسانی که مدعی پیابندی به ارزش‌های اسلامی هستند، دعوا و درگیری را به ضرر نظام و کشور دانست و گفت: تهمت و دروغ ما را از فضای اسلامی دور می‌کند و این قطعا مورد رضای خداوند متعال و مردم نیست. رییس مجمع تشخیص مصلحت‌نظام در پاسخ به سوالاتی درباره احتمال تداخل وظایف مجمع تشخیص مصلحت‌نظام با شورای حل اختلاف سران قوا، این تداخل را رد کرد و گفت: وظایف مجمع تشخیص مصلحت‌نظام در قانون اساسی به روشنی مشخص شده و در کنار رفع اختلاف مجلس و شورای نگهبان، مشاور رهبری در حل معضلات ارجاعی توسط ایشان و نیز تدوین سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی نظام است.

ادامه در صفحه ۲

گروه جامعه: «آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی رییس هیات امنای دانشگاه آزاد شد» این تنها مصوبه اولین جلسه هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی در شب گذشته بود. در این جلسه که با حضور تمامی اعضای حقوقی و حقیقی هیات امنای این دانشگاه برگزار شد، عبدالله جاسبی رییس دانشگاه آزاد در پایان جلسه به جمع خبرنگاران آمد و اعلام کرد: «در این جلسه با رأی هیات امنای دانشگاه، آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی رییس هیات امنای دانشگاه آزاد شد.» تلاش پنج ساله برای حذف هاشمی از ریاست بر هیات موسس دانشگاه در حالی در شب گذشته به سر آمد که گمانه‌زنی‌ها در رابطه با سهم‌خواهی دولتی‌ها در این دانشگاه به ثمر نرسید و اولین قدم برای اصلاحات در دانشگاه آزاد به ثبات بیشتر مدیریتی ختم

شد. انتخاب آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی به‌عنوان رییس هیات امنای جدید دانشگاه آزاد اسلامی در شرایطی است که اکثر رسانه‌های دولتی منتظر اعلام نام رییس جدید دانشگاه آزاد اسلامی بودند. هاشمی‌رفسنجانی رییس ۳۰ساله هیات موسس این دانشگاه که طی سالیان گذشته جزو اولین و اصلی‌ترین بنیان‌گذاران این دانشگاه بوده است در شرایطی به‌عنوان رییس جدید هیات امنای این دانشگاه انتخاب شده است که فشارها مبنی بر تغییر ساختار مدیریتی ۳۰ساله در این دانشگاه با توجه به رأی دولتی‌ها در این جلسه بی‌اثر ماند و کنترل بزرگ‌ترین موسسه خصوصی کشور کماکان در دست بنیان‌گذاران خود باقی ماند. این در حالی است که رسانه‌های دولتی طی سالیان گذشته همواره امیدوار به تغییر نام‌ها و سمت‌هایی همچون هاشمی‌رفسنجانی و عبدالله جاسبی در این دانشگاه بودند اما اولین قدم آنها برای ایجاد تغییرات اساسی مدیریتی در این دانشگاه به نفع هاشمی و یاران‌اش در دانشگاه آزاد تمام شده است. همچنین اقدامات دولت، وزارت علوم و گزینه‌های احتمالی ریاست این دانشگاه که گزینه‌های مطلوب دولت و وزارت علوم هستند، در روزهای قبل به شکلی افزایش پیدا کرد اما با شرایط کنونی و رأی به ریاست هاشمی‌رفسنجانی در هیات امنایی که پستی بالاتر از ریاست در این دانشگاه است، می‌توان عنوان کرد که انتخاب جاشین جاسبی و ریاست دانشگاه آزاد وارد فرایند پیچیده‌تری شد و چهره رییس جدید در هاله ابهام بیشتری فرو رفته است. زیرا ارزیابی موازنه قوا با توجه به این انتخاب دشوارتر شده است. در این رابطه

حمید میرزاده، عضو هیات امنای دانشگاه آزاد دیشب به «شرق» گفت: «برخی اعضا تأکید داشتند در جلسه چهارشنبه شب رییس جدید دانشگاه آزاد انتخاب شود. اما این انتخاب با توجه به اهمیت ریاست در این دانشگاه به جلسه بعدی موکول شد تا گزینه‌های پیشنهادی در برنامه و سوابق خود بررسی شوند.» او همچنین با اشاره به اینکه نامی از گزینه‌های پیشنهادی در جلسه شب گذشته برده نشد، گفت: در این جلسه مقرر شد که